



Tarihin Günümüze Hediyesi Diğer Yapılar

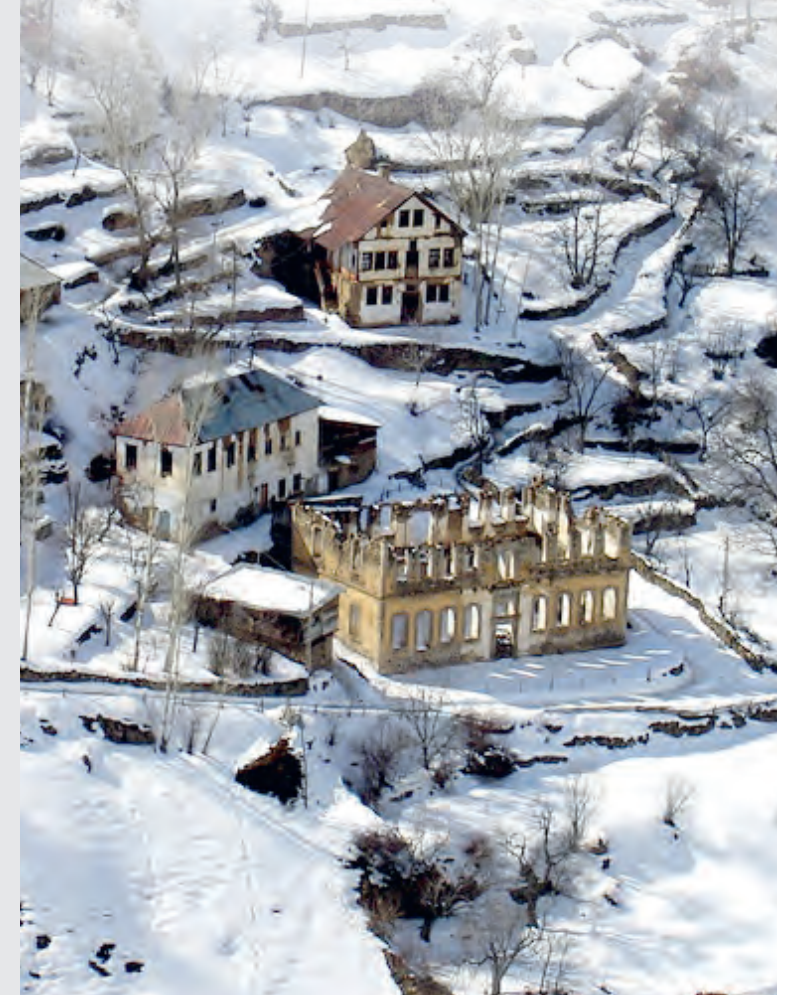
Süleymaniye'nin Cami-i Sağır Mahallesi'nde yuvarlak kemerli, tek gözlü, moloz ve kesme taştan, yığma tekniğiyle yapılan 19. yüzyıla ait bir köprü bulunmaktadır. Yine, Süleymaniye'ye giderken yolun sol tarafında, tek parça, iki ayak üzerine, sivri kemerli bir tarzda yapılmış 19. yüzyıla ait ve Komiserin Çeşmesi diye adlandırılan bir çeşme bulunmaktadır. Yol üzerinde bulunan bir diğer çeşme de, yine 19. yüzyıl eseri olan ve kare plan üzerine düzgün yontma taşla yapılan Hıdır-İlyas Çeşmesi'dir. Bu eser, tabiat şartları sebebiyle büyük oranda tahrip olmuştur. 15. yüzyıla ait Türk hamamlarından olan Paşa Hamamı, taş ve tuğla kullanılarak, küçük boyutlarda ve kubbeli olarak inşa edilmiştir. Moloz taş ve tuğladan inşa edilen, klasik dört eyvanlı haçvari bir sıcaklığa sahip 15. yüzyıl eseri bir diğer hamam da Kavaklık Hamamı'dır. Yine 15. yüzyıla ait, üç eyvanlı, iki köşe hücreli bir sıcaklığa sahip klasik Osmanlı hamamları planında yapılan ve günümüze tabiat şartlarından dolayı pek azı ulaşan bir diğer yapı ise Çaput Hamamı'dır.



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GÜMÜŞHANE
VALİLİĞİ

SÜLEYMANİYE

Kayıp Zamanın İzinde



Türkiye
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GÜMÜŞHANE
VALİLİĞİ

Gümüşhane Valiliği
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Adres: Oltan Bey Mahallesi Müze Sokak No:39
Merkez / GÜMÜŞHANE
Tel: 0456 213 34 73 - Fax: 0456 213 59 80

Fotoğraflar: Engin Doğru - Mustafa Zengin - Recep Ergin
Resim: Y. Metin Keskin

www.gumushane.gov.tr





"Kayıp Zamanın İzinde"

Tarihi İpek Yolu üzerinde, gümüş renkli yamaçlara yaslanan Süleymaniye, Gümüşhane'nin en eski yerleşim yeridir. Kanuni Sultan Süleyman'dan yadigar doğal ve kentsel bir sit alanı olan bu antik kent, Türklerin, Ermenilerin ve Rumların uzunca bir süre birlikte yaşadıkları sevgi, hoşgörü ve barış yerleşimidir. Şehir merkezine 4 km mesafede, şehrin güneybatı yamacında yer alan ve Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 1520-1566 yılları arasında "Canca", Kurtuluş Savaşı'na kadar "Gümüşhane" ve daha sonra da Süleymaniye Mahallesi olarak anılan bu yerleşim yeri, günümüzde Eski Gümüşhane olarak adlandırılmaktadır.

Asurlar, Urartular, Medler, Pers Krallığı, Makedonlar, Pontus Krallığı, Roma İmparatorluğu, Emeviler, Selçuklular ve son olarak Osmanlı İmparatorluğu gibi tarihe yön veren birçok medeniyete ev sahipliği yapan Süleymaniye, Fatih Sultan Mehmet'in Trabzon - Pontus Rum Devleti'nin varlığına son vermesiyle 1461 yılında Türklerin hâkimiyetine geçmiştir. Zengin bir maziye sahip olan Süleymaniye, birçok tarihsel anıtı da bağrında saklamış ve günümüze kadar taşımıştır.

Yitik Zamanın Tanığı "Süleymaniye Camii"

Kanuni Sultan Süleyman tarafından 16. yüzyılda yaptırılan ve birkaç kez restore edilen yapı, dikdörtgen plan üzerine kurulmuş düz toprak tavanı, altı ahşap direk üzerine desteklenerek yapılmış ve çatıyla kapatılmıştır. Bugün hâlâ ibadete açık olan caminin hemen ön tarafında, klasik Gümüşhane mimariyle 19. yüzyılda yapılmış bir mescit ile kalın ve silindirik yapıda bir minare vardır.

Küçük Cami diye isimlendirilen bir diğer yapı da, 15. yüzyılda Danişmentliler zamanından kalan camidir. Kare plan üzerine ve tek kubbeli olarak inşa edilen yapının, tamamen taş işçiliğiyle yapılan kubbesi oldukça yüksek, kapı ve pencereleri yuvarlak kemerlidir.

Süleymaniye'de, restore edilerek ayakta kalan üç önemli minare de bulunmaktadır. 15. yüzyılda inşa edilmiş ve camileri günümüze kadar ulaşmamış olan bu minareler tek şerefelidir.

Ekonominin Tarihşel Mührü "Altın ve Gümüş Sikkeler"

1646 yılında yolu Gümüşhane'ye düşen Evliya Çelebi, "Seyahatnâme" adlı eserinde, şehirde 70 kadar gümüş madeni olduğunu; gümüş madenlerinin yedi koldan tok damarlar ve kurşunsuz halis cevherler şeklinde olduğunu yazmıştır. Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim, III. Murat, I. Ahmet ve I. Mahmut dönemlerine ait altın ve gümüş sikkelerde Osmanlı Türkçesiyle "Canca veya Canice" ismi yer alırken; I. Mahmut dönemine ait sikkelerde Gümüşhane ismi yer almaktadır.

Bekâ Âleminin Sır Taşları "Hazireler ve Mezarlıklar"

Süleymaniye'de yer alan 15. yüzyıl Osmanlı dönemine ait hazire ve mezarlıkta yer alan mezarlardan bazılarının baş taşı kavuklu ve üçgen başlıklı; ayak taşları ise düz ve kitabelidir. Yazılar mermer üzerine süslü nestâlik tekniğiyle yazılmıştır.



Kiliseler

Süleymaniye'de yer alan Surp Karabet Kilisesi, 16. yüzyılda dikdörtgen plan üzerine üç nefli bazilika bir planda inşa edilmiştir. Yerleşimde, çok eski döneme ait bir diğer kilise de, ilk adıyla Hagia Tiriada, bugünkü adıyla Hegios Gergios Metropolitik Kilise'dir. İki defa onarım görmüş bu yapının duvarları bugün hala ayakta. Üst kısmı tamamen çökmüş olan Hegios Stepanos Kilisesi de üç nefli bazilika planda yapılmış, 18.yüzyılda inşa edilmiş ve 19.yüzyılda restore edilmiştir. Dikdörtgen plan üzerine iki katlı olarak inşa edilmiş olan 19. yüzyıl eseri bir diğer yapı olan Metropolitik Kilise de, kesme ve moloz taş kullanılarak inşa edilmiş, cephe duvarları günümüze kadar ulaşsa da üst örtüsü tamamen yıkılmıştır.



1917 Eski Gümüşhane



1907 Eski Gümüşhane

